

Plans de mesures antifrau

Amb la publicació de l'Ordre

HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), neix l'obligació específica d'incloure el desenvolupament d'un Pla de mesures antifrau (PMA) a qualsevol administració que executi fons europeus. Es tracta, doncs, que ens locals beneficiaris de fons Next Generation de la Unió Europea adoptin totes les mesures necessàries per prevenir el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

És imprescindible una declaració institucional de compromís en la lluita contra el frau, així com l'aprovació del pla per part dels corresponents òrgans de govern, ja que d'aquesta manera es referma el compromís de l'ens amb la lluita contra el frau i, per tant, permet constatar l'existència del pla de mesures antifrau en els diferents nivells d'execució.

Tot i que l'Ordre obliga a tota entitat, decisora o executora, a disposar d'un Pla de mesures antifrau que prevegui l'existència de mesures de detecció (annex II.B.5) no concreta amb claredat quines de les mesures antifrau que planteja tenen caràcter obligatori, però sí que estableix tres actuacions obligatòries dins aquests plans: l'avaluació del risc de frau, l'emplenament de la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) i la disponibilitat d'un procediment per abordar els conflictes d'interès.

Requeriments mínims d'un Pla de mesures antifrau

Tot seguit us facilitem els requeriments mínims que disposa l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i que recull l'Oficina Antifrau de Catalunya en la seva [Guia per elaborar un "Pla de mesures antifrau"](#) [1]:

- Un termini d'aprovació: 90 dies des de l'entrada en vigor de l'ordre o des que l'ens tingui coneixement que participa en l'execució del PRTR.
- Una estructura de les mesures adoptades: han de seguir les fases del "cicle antifrau"; és a dir, prevenció, detecció, correcció i persecució.
- Una anàlisi i avaluació dels riscos: cal identificar i analitzar els riscos dels processos clau per a l'execució del PRTR i avaluar la probabilitat de cadascun d'ells i l'eventual impacte (gravetat). A més, cal preveure la revisió periòdica (anual o bianual) de l'anàlisi i avaluació anteriors i la revisió ad hoc en cas d'indis de corrupció o frau, de canvis en els procediments o en el personal.
- Definició de mesures preventives perquè el risc residual sigui tolerable. Aquestes mesures han de ser adequades a la situació de risc concreta i proporcionals a la probabilitat i la gravetat del risc. Han d'incloure procediments relatius a la prevenció i gestió de situacions de conflictes d'interès.
- Condicions de les mesures de detecció d'indis que han d'ajustar-se als senyals d'alerta que l'ens estableix i han d'incloure un procediment per a la seva aplicació. En aquest grup de mesures, cal recordar el paper clau dels canals interns d'alerta, que els ens públics han de tenir implantats a partir de desembre de 2021.
- Condicions de les mesures de correcció, que han d'incloure mecanismes clars per comunicar "les sospites" o indis de frau detectats.

- Condicions de les mesures de persecució que han d'establir processos adequats per:
 - Fer el seguiment de casos sospitosos de corrupció o frau.
 - Recuperar els fons de la UE gastats fraudulentament.
 - Revisar els processos, procediments i controls relacionats amb la corrupció i frau i transmetre els resultats a la revisió de l'anàlisi i avaluació dels riscos en qüestió.

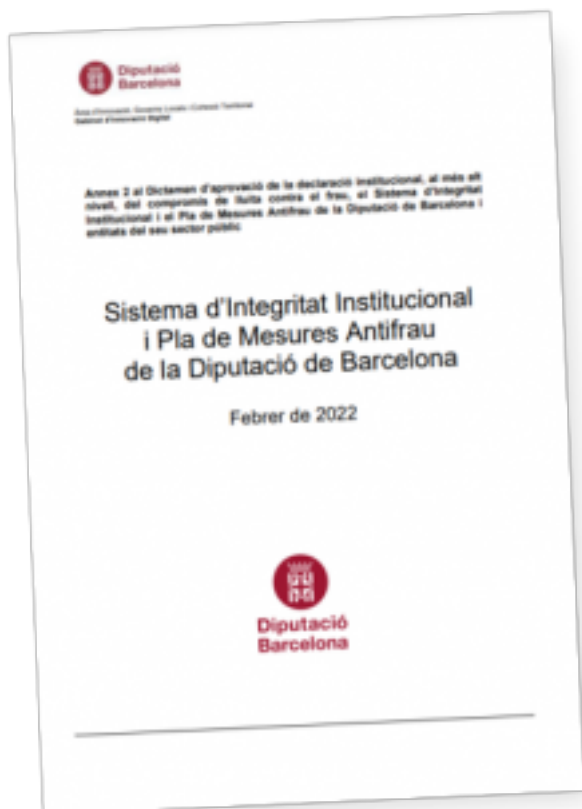
[2]

Vuit passos recomanats per l'Oficina Antifrau de Catalunya

1. Ordenar l'inici del treball en el PMA i comunicar-ho.
2. Configurar un equip de treball intern transversal i capacitar-lo.
3. Identificar les principals àrees de risc i valorar els riscos inherents.
4. Analitzar els riscos identificats:
 - 4.1. Eines sobre com fer l'anàlisi dels factors i els efectes dels riscos
 - 4.2. Eines específiques per al risc de conflictes d'interès
 - 4.3. Eines específiques per als riscos inherents a la contractació
5. Revisar i completar les mesures i avaluar si el risc residual és tolerable.
6. Preparar el pla de tractament dels riscos (el PMA).
7. Aprovar el PMA i fer-ne el seguiment.
8. Avaluar i retre comptes de la implantació i l'impacte del pla.

L'Oficina Antifrau dona eines i guies per seguir tot el procediment, del primer a l'últim pas i ofereix acompanyament en aquest. Un cop implantat el PMA, Antifrau recomana publicar-ho a l'espai de transparència de la seu electrònica institucional i retre comptes dels resultats.

Com bé recomanen també des d'Antifrau no compareu el vostre pla amb el d'un altre ens local perquè ha de ser a la mida de com és de madur el vostre sistema d'integritat.

Aprovació de la declaració institucional de compromís de lluita contra el frau, el Sistema d'Integritat Institucional i el Pla de Mesures Antifrau de la Diputació de Barcelona i entitats del seu sector públic:

<https://governobert.diba.cat/node/1247> [3]

S'aprova la declaració institucional de compromís de lluita contra el frau, el Sistema d'Integritat Institucional i el Pla de mesures antifrau de la Diputació de Barcelona i entitats del seu sector públic

La Diputació de Barcelona ha reafirmat, mitjançant una [declaració institucional](#) [4] aprovada pel Ple, el seu compromís amb els estàndards més alts de compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva subjecció als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat, per tal que en l'exercici de les seves competències i funcions es consolidi i desenvolupi la lluita contra el frau i la corrupció en qualsevol de les formes possibles. Tots els membres de la Diputació assumeixen, comparteixen i fan extensió d'aquest compromís.

En la mateixa sessió plenària s'ha aprovat el [Sistema d'Integritat Institucional i el Pla de mesures antifrau de la Diputació de Barcelona i de les entitats del seu sector públic](#) [5]. El Sistema d'Integritat Institucional s'ha entengut com un instrument dirigit a millorar la infraestructura ètica de la Diputació de Barcelona. El sistema recull i connecta actuacions preexistents i n'impulsarà de noves a través d'un Pla de mesures antifrau.

Materials de suport:

- Oficina Antifrau de Catalunya: ['Pla de mesures antifrau' per a la gestió dels fons Next Generation EU. Guia per elaborar-lo i eines a la vostra disposició.](#) [2]
- Oficina Antifrau de Catalunya: [Guia per elaborar un "Pla de mesures antifrau"](#) [1].
- [Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Plan de](#)

[Recuperación, Transformación y Resiliencia](#) [6].

- Oficina Antifrau de Catalunya: [Antifrau crea una guia per elaborar els 'Plans de mesures antifrau'. obligatoris per a totes les organitzacions que gestionin fons Next Generation EU.](#) [7]
- Oficina Antifrau de Catalunya: [Antifrau presenta la Guia per elaborar els 'Plans de mesures antifrau' a les organitzacions que han de gestionar fons Next Generation EU.](#) [8]
- Oficina Antifrau de Catalunya: [Recomanacions i eines per elaborar i implementar 'Plans de mesures antifrau'. Fons Next Generation EU](#) [9]
- Consorci Administració Oberta de Catalunya: [Recursos per a la implantació de plans de mesures antifrau per als fons europeus](#) [10]
- [El Sistema d'Integritat Institucional, element essencial per a les AAPP que executen fons del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència \(PRTR\)](#) [11]
- [Bústia ètica](#) [12]
- [L'AOC impulsarà un servei comú de bústia ètica adreçat als ens locals](#) [13]"
- Oficina Antifrau de Catalunya: [14][Guia ràpida sobre la Directiva europea relativa a la protecció de les persones alertadores d'infraccions del Dret de la Unió](#) [14].
- [Reflexions sobre la protecció de persones alertadores - Rosa Maria Pérez \(Oficina Antifrau de Catalunya\)](#) [15].
- [Vídeo de la Jornada 'Implantació de canals de denúncia als ajuntaments: experiències, recomanacions i novetats normatives' \(Oficina Antifrau de Catalunya\)](#) [16].
- [17]

URL d'origen: <https://governobert.diba.cat/plans-de-mesures-antifrau>

Enllaços:

[1] <https://antifrau.cat/ca/guia-elaborar-pla-mesures-antifrau>

[2] https://www.antifrau.cat/sites/default/files/Documents/Recursos/pla-mesures-antifrau-gestio-fons-next-generation-eu_guia-eines.pdf

[3] <https://governobert.diba.cat/news/2022/02/25/compromis-institucional-de-lluita-contra-frau>

[4] <https://www.diba.cat/web/innovacio-digital/-/s-aprova-la-declaraci%C3%B3-institucional-de-comprom%C3%ADs-de-lluita-contra-el-frau-el-sistema-d-integritat-institucional-i-el-pla-de-mesures-antifrau-de-la-diputaci%C3%B3-de-barcelona-i-entitats-del-seu-sector-p%C3%BAblic>

[5] <https://www.diba.cat/documents/295752092/0/Annex+II+Sistema+d%E2%80%99Integritat+Institucional.pdf/27a38aec-160a-e160-67b0-d5d656984b9c?t=1645704176213>

[6] https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?lang=ca&id=BOE-A-2021-15860

[7] <https://www.antifrau.cat/ca/antifrau-crea-guia-elaborar-plans-mesures-antifrau-obligatoris-totes-organitzacions->

gestionin-fons-next-generation-eu

[8] <https://www.antifrau.cat/ca/antifrau-presenta-guia-plans-mesures-antifrau-organitzacions-gestionar-fons-next-gen>

[9] <https://www.antifrau.cat/ca/recomanacions-eines-elaborar-implementar-plans-mesures-antifrau>

[10] https://www.aoc.cat/2021/1000296711/recursos-per-a-la-implantacio-de-plans-dde-mesures-antifrau-per-als-fons-europeus/?utm_source=Blogs+i+Alertes&utm_campaign=ced3efbad7-BUTLLETI_AOC&utm_medium=email&utm_term=0_6dab3def40-ced3efbad7-131924190

[11] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/05/sistema-d-integritat-institucional-element-essencial-per-les-aapp-que-executen-fons->

[12] <https://governobert.diba.cat/bustia-etica>

[13] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/25/aoc-impulsara-servei-comu-de-bustia-etica-adreca-als-ens-locales>

[14] <https://governobert.diba.cat/wiki/informacio-institucional-agenda-institucional-dels-alts-carrecs>

[15] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/19/reflexions-sobre-proteccio-de-persones-alertadores-rosa-maria-perez-oficina-antifrau>

[16] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/22/video-de-jornada-implantacio-de-canal-de-denuncia-als-ajuntaments-experiencies-reco>

[17] <https://governobert.diba.cat/node/1137>